

8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günüdür

Zəriflərin dünyası

Tibb xidməti polkovnik-leytenantı şahid Rasim Abdullayevin həyat yoldaşı: "Onun yarımçıq arzularını övladları ilə bərgə həyata keçirəcəm".

*Ayrıldıq xatirən qaldı yadımda,
O gündən üzümə qəm ələmbidi,
Gəldiyin yollara düşən damcılar,
Mənim göz yaşımı, səpələnibdi!..!*

Rasim bu şeiri ona hələ nişanlı olduqları zaman yazmışdı. Həsrətin, intizarın, ayrılığın ölümdən bətar olduğunu sair qəlbə lap çoxdan duymuşdu, düz 19 il əvvəl.

Gənc həkim hiss etmişdi ki, bir gün ayrılıq gələcək əlində qılnc, eşq-ləri susacaq səssiz, səmirsiz...

Tale yolları

Kəlbəcərdən idi hər ikisi, biri Milli, digəri Qılınclı kəndindən...

Linda xidmətə başlayıb. 2005-ci ilə qədər burada xidmət etdikdən sonra 2005-2015-ci illərdə Mərkəzi Hərbi Hospitalda Terapiya şöbəsində müxtəlif vəzifələri, o cümlədən şöbə rəisi vəzifəsini yerinə yetirib. 2010-cu ildə "Qüsursuz xidmətə görə 3-cü dərəcəli" medalı, 2015-ci ildə isə "Qüsursuz xidmətə görə 2-ci dərəcəli" medalı ilə təltif edilib.

2016-cı ildə tarixə şanlı Aprel döyüşləri olaraq yazılan hərbi əməliyyatlar zamanı Rasim Abdullayev hərbi tibb qulluqçusu və Gəncə Hərbi Hospitalının rəisi idi. O, döyüşün qızğın nöqtələrində qalan yaralı zabitlərinə tibbi yardım göstərmiş, neçə-neçə vətən oğlunu həyata qaytarmışdı.

Bu xidmətlərdən sonra 2016-cı ilin sonları, 2017-ci ilin əvvəlləri onun iş yeri dəyişdirilmiş və Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində tibb xidməti rəisi vəzifəsinə təyin olunmuşdu.

2020-ci ilin əvvəllərində qədər bu vəzifəni yerinə yetirən Rasim həkim

ğaldan azad olunan ərazilərə getmiş, oradakı yaralılara yardım göstərmiş, onları təxliyə etmişdi.

"Xoşbəxt günlərimizi orada yaşadım"

1993-cü ildə Səadətgin ailəsi də Kəlbəcərdən didərgin düşərək məcburi köçkün kimi Bakıdakı yaxınlarının yanına pənah aparmış, daha sonra isə Xırdalanda Quşçuluq massivi deyilən ərazidə bir vəqona sığınmışdılar.

biz - qayınanam və qayınımla bərgə o vəqonda, çox şəraitəz vəziyyətdə yaşamağa başladım. Çətinliyimiz çox oldu, sonra təcridən həmin vəqonun qarşısında bir göz otaq tikdik, belə-belə nisbətən yaşayış şəraitimizi düzəlttik. İndi geriye baxanda düşünürəm ki, baxmayaraq ki, çətinliklərimiz çox idi, amma elə xoşbəxt günlərimizi də birlikdə orada yaşadım. Bir-birimizə dayaq, dəstək olduq, övladlarımızı böyütdük.

Rasim işində də, evində də çox məsuliyyətli insan idi. Hərbi sahədə işləyirdi, asudə vaxtı az olurdu, amma çalışırdı ki, ailəsinə, övladlarına zaman ayırsın. Uşaqları muzeylərə, Azərbaycanın bölgələrinə aparırdı. Hər zaman da deyirdi ki, inşallah, bir gün sizi Kəlbəcəyə, kəndimiz Milliyyəyə aparacağam...

Rasim övladlarına yaxşı ata, yaxşı dost, həm də yaxşı örmək idi. O, işdən evə yorğun gəlirdi, buna baxmayaraq ələndən kitab düşürdü. Həkimliyə aid, eləcə də bədii kitabları, "Quran"ı oxuyurdu. Həmişə Miryaqubla İslam "Quran"dan sitatlar götürür, onları elə təbiiyə edirdi...

Qəhrəman həkim şəhidliyindən sonra Prezident İlham Əliyevin sərəncamına əsasən, "Vətən uğrunda", döyüş əməliyyatlarına qatılaraq şəxsi igidlik və şücaət nümayiş etdirdiyinə görə "Şuşanın azad olunmasına görə", "Cəbrayılın azad olunmasına görə" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Bu dərdi ovutmaq olmur

Rasimin şəhidlik xəbəri gəlmişdi, amma Səadət eşitdiyi bu xəbərə inanmaq istəmirdi. Elə hey Tanrıya yalvarırdı ki, bir möcüzə etsin. Lakin... Dünyası dağılmış, balaları atasız qalmışdı...

- Bu elə bir çarəsi olmayan dərdirdir ki, ağlamaqdan başqa gücün heç nəyə yetmir. Zaman ötür, illər keçir, həyat dəyişir, övladlar böyüyür, onların xoş günlərini keçirirsən, amma bu dərd heç zaman sağalmır, tükənir. Rasimin yoxluğunu heç nə əvəz etmir. O, elə arzularıydı ki, övladlarının toyunu görsün, qismət olmadı. Bu yaxınlarda Miryaquba toy edib evimizə gəlin gətirdik.

Bilirsiniz, Rasimdən sonra həyatda yaşadığımız bütün sevinclərimiz də yarımçıqdır. Oğlunun toyunda da elə hey gözüm Rasimi, evimizin diwəyini gözdürdüm. Mən də istəyirdim ki, oğlum ata xeyir-duası ilə ailə qursun. Rasim də oğlunun şad günündə qol götürüb oynasın, bütün məclislərdə olduğu kimi, övladının toyunda da öz yazdığı şeirlərdən desin...

*Ayrıldıq yenə də qismətim oldu,
Kor olmuş taleyim belədi neyim,
Qaralmış küllüm də göyə sovruldu,
Fələk öz bildiyin elədi neyim!..!*

Yarımçıq arzular

- Ən böyük təsəllilərimizdən biri odur ki, Rasim doğma Kəlbəcərinin azad olunacağı xəbərini eşitdi. Amma zalım qədər imkan vermədi ki, bizimlə bərgə o torpaqlara gedə. Kəlbəcərlə bağlı arzuları çox idi, orada bir xəstəxana tikib vətəndaşlara qulluq etmək istəyirdi. Onu da deyirdi ki, dödəmin (atası seyid Yaqub) məzarını Kəlbəcəyə, Milliyyəyə aparacağam...

Ümumiyyətlə, Rasim vətəninə çox bağlı insan idi. Həmişə "Ali Baş Komandan ömr versin, gedək torpaqlarımızı işğaldan azad edək, alınımız açıq, başımız dik gözək" deyirdi.

Bilirəm ki, bütün şəhidlərimiz kimi, Rasimin də ruhu şadıddır, çünki torpaqlarımız azaddır. Övladları da, mən də uca şəhidin ruhu qarşısında söz vermişəm ki, onun yarımçıq arzularını biz həyata keçirəcəyik.

Rasim cismən olmasa da, ruhən yanımızdadır, bunu hər zaman hiss edirik. Hətta evdə ağlaşma olanda görürəm ki, ruhu narahat olur, həmin gün yuxuma gəlir.

Bir dəfə yuxuda gördüm ki, hamı Rasimə görə bəzə yığıb, ağlaşmadır. Bu zaman şəhidin özü gəldi, otaqları bir-bir gözdü, sonra məndən soruşdu ki, "rəsmilərimi niyə divarlara vurmusunuz?" Mən də deyirdim ki, "ay Rasim, sən gəlmədin deyər dərdə, ona görə şəkillərini divara vurmusunuz. Hamıya deyir ki, Rasim ölməyib, sağdır..."

*Rasim, sevinəmi taleyi küsən,
Gecəsi uzamb, günü tələsən,
Dedilər insansan, sən çəkməlisən,
Qəm, kədər dağ-daşın başına gəlmir.*

O gedəndə ömrün bahar çağıydı

2020-ci il noyabrın 10-da o, təkə Rasimi yox, sevdiyi insanla bərgə bütün arzularını, xəyallarını da itirdi. Ömrünün baharına qış hakim oldu, şəvə kimi qara saçlarına kədər bəyaz qar ələdi. Ürəyinə qəm kölgəsi düşdü, səadəti yarıda qırıldı.

Rasimdən sonra o, bu həyata sadəcə bir amala yetmək üçün bağlandı. Rasimin arzularını yaşatmaq, övladlarını sair ruhlı şəhid həkimin arzularına zirvəyə yetirmək üçün...

*O gedəndə ömrün bahar çağıydı,
İndi də çatmışam qışına, gəlmir.
Onda günah yoxdur, çox illər ötüb,
Bəlkə də unudub huşuna gəlmir.*

**Yasəmə MUSAJEVA,
"Azərbaycan"**

Sən idin səadətəm

Amma tale yollarını Kəlbəcərdə yox, məcburi köçkün kimi Azərbaycanın başqa bir məkəndə qarşılaşmışdı Rasimlə Səadət...

O zaman Rasim diplomunu yenica alaraq Sumqayıtda işə başlayan gənc həkim idi. Bir gün yanına gələn qohum pasiyentlər arasında diqqətini ağbəniz, qarasaçlı, qarağözlü bir utancaq qız cəlb etmiş, ondan ötrü könlü uçmuşdu. Səadət adlı bu gözəl qızla ömür yolunu birləşdirəcəyinin qəti qərarını da elə həmin anda vermiş, tezliklə qızın qəpəsinə elçilərinə yollamışdı...

Çox keçmədən toyları çalınan gəncərlər ailə səadətinə qovuşmuş, xoşbəxt günlərə, aylara, illərə bərgə qanad açmışdılar...

Zalım fələyin qarşısında onlar üçün cızdığı ağır-acılı qəzavü-qədərdən xəbərsiz...

Bir-birlərinə ömürlük həsrət qalacaqlarının acı iztiribindən bixəbər...

Dünya zülmətə büründü

"Hətta müharibənin ən şiddətli vaxtında, təhlükədə olduğumu bilsəm belə ağlıma gəlməzdi ki, bir gün onsuz qalaram, Rasimi həmişəlik itirərəm. Bilmirdim, bəlkə də bu, həmişə onun təminatlı olması, bizə heç bir çətinliyi ni bürüzə verməməsi ilə bağlı idi..."

O son gün də övladları ilə danışanda Rasimin səsi çox gümrək gəlirdi, zəfərimizlə bağlı gözyaşındığı verir, tezliklə görüşəcəyimizi deyirdi, amma saatlar sonra onun qara xəbərini aldıq, dünyamız başımıza yıxıldı..."

Azərbaycan hərbi tarixində şəhid olan ən yüksək rütbəli tibb xidməti polkovnik-leytenantı Rasim Abdullayev ömür-gün yoldaşı Səadət İbrahimovadır "Zəriflərin dünyası"nda. Gözyaşları içərisində vərəqləyir Rasimlə birlikdə yaşadıkları acılı-şirinli 18 illik həyat gündəliyinin vərəqlərini Səadət xanım. Gənc qadın ürəyindən qoparaq kipiqlərində mirvar kimi sıralanan yaş damlalarını tez-tez silərək qüvəli tənəq səslə ələvə edir ki, "Ən çətin günümüzə belə Rasim heç zaman üzündən təbəssümünü əs-kik etməzdi. Çox nikbin, zarafatçı, ailəsinə, övladlarına can yandıran biri idi. O, heç zaman bizi kədərli görmək istəməzdi, amma yoxluğu ilə hamımızın ürəyinə sağalmaz dağ çəkdi, bizi göziyəştli, ağlar qoydu".

Qürur illəri

1975-ci il fevralın 21-də Kəlbəcərin Milli kəndində anadan olub Rasim Yaqub oğlu Abdullayev. 1982-1992-ci illərdə Kəlbəcər şəhərində 1 nömrəli tam orta məktəbdə, 1992-1998-ci illərdə isə Azərbaycan Tibb Universitetində (ATU) təhsil alıb. 1998-ci ildə ATU-dan məzun olan Rasim Abdullayev 2000-ci ilə qədər Sumqayıt şəhər 1 nömrəli xəstəxanada internə keçib.

Daha sonra taleyini hərbi həkimlik peşəsinə bağlayan Rasim Abdullayev 2000-ci ildə Əhmədboyli hospita-

daha sonra "N" sayılı hərbi hissənin tibb böliyünün komandiri təyin olunub.

44 günlük Vətən müharibəsi dövründə təbiiyində olan həkim briqadası ilə birlikdə gecə-gündüz, yatmaq, dincəlmək bilmədən hər bir yaralı əsgərin həyatı uğrunda çarpışır vuruşmuş, sözün əsl mənasında, onların ölümün pəncəsindən dartıb çıxarmışdı.

Həkim Hadrut istiqamətində gedən döyüşlərin ən qızğın nöqtələrində qalmış yaralılara yerində tibbi yardım göstərmişdi. Vətən müharibəsinin son gününə qədər 100-dən çox yaralılara döyüş meydanında tibbi yardım göstərən Rasim Abdullayev iş-

- Orta məktəbin son sinfində oxuyurdum, bir gün qohumlarımızdan birinin sağlıq problemi ilə bağlı Sumqayıta Rasim həkimin yanına getməli olmuşduq. Orada mənə görüb bəyənmişdi.

Biz 2001-ci ildə nişanlandıq, bir ildən sonra isə ailə qurduq. Həmin vaxt Rasim Beyləqanda hərbi həkim kimi işə başladı. Mən Samuxda qayınanamı ilə birlikdə qaldım, daha sonra o, Füzuliyə Əhmədboyli hospitalında işləməyə getdi və orada kirayə mənzil tutaraq mənə də yanına apardı. Bir müddət orada işlədikdən sonra Rasim Bakıda Mərkəzi Hərbi Hospitalda işləməyə başladı.

Həmin vaxt atamgil Xırdalanda yaşadıkları vəqonu bizə verdilər və

Sən görüş, əbədi ayrılıq

- 2016-cı ildə Rasimi Gəncə Hərbi Hospitalına göndərdilər. Mən də onunla bərgə gətdim, bir il 6 ay Gəncədə yaşadım. Aprel döyüşlərinin gəldiyi vaxtlar idi, hospitalda olan bütün həkimlər kimi Rasimin də gecə-gündüzü yox idi, elə olurdu ki, heç evə də gəlmirdi, yaralılara əlindən gələni kəməyi göstərməyə çalışırdı.

Son dəfə Rasimi 2020-ci il sentyabrın 26-da gördük, evə gəldi, dedi ki, çantamı hazırlayın, təlimə gedirik. O, heç zaman hərbi sirləri evdə danışmazdı, bu dəfə də bizə heç nə demədi. İslam evdə yox idi, zəng vurub onu da çağırırdı və görüşdü. Sonra hamımızla vidalaşdı, onunla bərgə biz də həyətə çıxdıq. Bir-iki addım gədikdən sonra çevrilib bizə tərəf baxdı, o an gözələrində qoribə ifadə var idi, sanki bir daha geri qayıtmayacağı kimi baxırdı... Rasimi heç zaman elə görməmişdim...

Müharibə zamanı övladları ilə, ən çox da İslamla telefonla danışırıdım. Ona tapşırıqlarını verirdi, deyirdi ki, pandemiya dövrüdür özünü qoruyun, ananızın sözü bərgə bərgə, hər şey yaxşı olacaq. Torpaqlarımız bir-bir alındıqca sevincini bizimlə bölüşürdü, Kəlbəcərin azad olunacağını biləndə də zəng etmişdi.

O, qayıtmadı...

2020-ci il noyabrın 10-u səhər saatları idi. Artıq Azərbaycan döyüşdə zəfər çalmış, düşməni məğlubluq aktını imzalamışdı. Rasim həkim də növbəti dəfə evdəkilərə zəng vuraraq şadlıqla həyat yoldaşı Səadətə, övladları Miryaquba, İslama, qardaşı Əvzəyə, bacıları Əntiqəyə, Yeganəyə, Aybənizə zəfər gözyaşındığı vermiş, "darıxmayın, tezliklə gələcəm" demişdi.

Amma bu sevincli telefon danışığında cəmi bir neçə saat sonra Rasimin özü yox, doğmalarının ürəyini parçalayan qara xəbəri gəlmişdi...

Həmin gün Rasim Abdullayev Şuşa istiqamətində qalmış yaralıların çıxarılması ilə bağlı komandanlıq tərəfindən verilən tapşırığı yerinə yetirmək üçün hərbi tibb məşını ilə Hadrut-Şuşa yoluna çıxır. Elə yolda da yaralı bir zabitə ilkin tibbi yardım göstərir, onun sinəq ayağını sarıyır. Təxminən 20 dəqiqədən sonra isə Çanaqçı kəndində həkim özü də təhlükə ilə burun-buruna gələrək düşmənin pusqusuna düşür və açılan atəşlərdən həlak olur.

Azərbaycan hərbi tarixində həlak olmuş ən yüksək rütbəli hərbi həkim tibb xidməti polkovnik-leytenantı Rasim Abdullayev II Şəhidlər xiyabanında torpağa tapşırılıb.

